

บรรณาธิการ

หนังสือ

กรมกิจปากร. ประชุมนิทานในประเทศไทย เที่ยวนคร 50 เรื่อง. พระนคร: โรงพิมพ์พราณนากร, 2467.

กอ สวัสดิพานิชย์. คู่มือสอนจริยศึกษาระดับประถมศึกษา (ฉบับทดลอง). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศึกษา, 2521.

กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2509.

กุหลาบ มัลลิกามาส. วรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

เจตนา นาครวชระ. หมาภีเบื้องตนแห่งวรรณคดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กว้างกมล, 2521.

จุดจอมเกล้าเจ้าอยุธ้า, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช. พระราชบัญลิบสองเดือน. พระนคร: สำนักพิมพ์สังวิชา, 2507.

เฉลิมเก้าอี้ กิตาพร. วรรณคิลป์ปริทัศน์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณาธิคิจ, 2518.

เกorch สวนันท์. จิตวิทยาสำหรับครูและผู้ปกครอง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอลิมปัส, 2524.

ตรี อมาถยกุล. รวมเรื่องเมืองนครศรีธรรมราช. พระนคร: รุ่งเรืองรัตน์การพิมพ์, 2505.

ชาบินทร์ กรณิวิเชียร. ภาษาอักษรไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

นคร พจนวรรณย์. ประมวลกฎหมายอาญา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2523.

นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหนึ่น. ชุมชนบินพนธ์ศุภวิทยาธรรมกรรมา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สิริวิทย์บริษัทฯ, 2518.

บรรจง บรรเจิดกิตติ. ศิลป์วารณคดีกับชีวิต. กรุงเทพมหานคร: ประดิษฐ์การพิมพ์, 2522.

บุญเหลือ เทพยศุวรรณ, ม.อ. วิเคราะห์สุวรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

ประดิษฐ์ กາພຍົກຄອນ. แนวทางศึกษาวรรณคดี ภาษากรี การวิจัยและวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

เปลือง ณ นคร. ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

พระบรมเมหาราช ๔ และ คณอื่นๆ. สุนทรียกรรมชาดก. พิมพ์แจกในงานพระราชทาน เทศกิจพิธีธรรมจักราชมนูนี. พระนคร, 2506.

พุทธทาสกิจ. คำสอนและโอวาท. พระนคร: โรงพิมพ์ข่ายสังแห่งประเทศไทย, 2497.

วากกะ. อัลงการคำสอน. แปลโดย ป.ส.ก.สตรี. พระนคร: กรมศิลปากร, 2504.

วิจิตร สมบดีบริบูรณ์. ประวัติบทพระเบรี่ยญ ๙ ประโดยค ๒๕๒๔ และการศึกษาพระปริยัติธรรมบาลี รัตนโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร: การพิมพ์พระนคร, 2524.

วิเชียร ณ นคร และ คณอื่นๆ. นกรศรีธรรมราช. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษร สัมพันธ์, 2521.

วงศ์ศรี แย้มนัดดา. ศักดิ์ศรีนิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอดีเยนส์โตร์, 2517.
_____. ศักดิ์ศรีวารณกรรมา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอดีเยนส์โตร์, 2517.

เสรียรโภเศ. การศึกษาวรรณคดีในແງວຮຽມຄົດ. นครหลวง: สำนักพิมพ์บริษัทฯ, 2515.

_____. การศึกษาศิลป์และประเพณี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บริษัทฯ, 2517.

_____. วรรณกรรมเสรียรโภเศ. นครหลวง: สำนักพิมพ์บริษัทฯ, 2515.

เสรีบ Rogest. วรรณคดีที่น่ารู้. พะนogr: ໂຮງພິມພປະເສດຖານາ, 2508.
ຄູ່ມືວົງ ພົງໄພບູລຸ. รายงานການວິຈີບພະກາສາແບບລຸມທະເຈສາປັສງຂລາຝຶ່ງຕະວັນ-
ອອກສົມບັກຮູ່ກົງກົງ. ສົງຂລາ: ສັດບັນທຶກພົມຄດສຶກສາ ມາວິທາລັກຮູ່-

ນກຣິນທຣວິໂຮ່ງ ສົງຂລາ, 2523.

• ສຫຼີກຮຽມຫາດກ ຂັ້ນ ນາງແຄງ ຈ້າວິສູຫວ. ສົງຂລາ: ກາກວິຊາການໄທ
ມາວິທາລັກຮູ່ນກຣິນທຣວິໂຮ່ງ ສົງຂລາ, 2517.
ອນນານຈາຊັນ. ວັນຍາຮຽມ. ພະນogr: ສຳນັກພິມບໍລະພາການ, 2515.
ອຸດມ ໜູ້ທອງ. ວັນຍາຮຽມທອງດີນກາກໃຕປະເທປະໂຄມໂຄກ. ສົງຂລາ: ສັດບັນ

ທຶກພົມຄດສຶກສາ ມາວິທາລັກຮູ່ນກຣິນທຣວິໂຮ່ງ ສົງຂ່າ, ມ.ປ.ປ.
ອຸປິດຕິຄວາມສາມາດ, ພະຍາ. ຫັດກວານໄທ. ກຽງເທັມຫານogr: ສຳນັກພິມໄທວັນນາ

ພານີ້, 2522.

ເອກສາກເຊື້ອນໆ

ກຮຽມການ ຈິນະໂຮທີ. "ການເປົ້າມເຫັນຄຳກຳແບບໜຶ່ງໃນການໄທແລະການາເຊມຮ."
ວິທານິພන໌ບປົງຄູ່ມານຫານັ້ນທີຕ ແຜນກວິຊາການໄທ ບັນທຶກວິທາລັກຮູ່ ຈຸ່າກ-

ລົງກຮຽມມາວິທາລັກຮູ່, 2516.
ຫດຄາ ຕີຣິວິທຍເຈຣີ້ມ. "ການສຶກສາລືລືຕະເລັງພາຍເຖິງສູນທີ່ຢັ້ງສຸກສູກ." ວິທານິພන໌

ປົງຄູ່ມານຫານັ້ນທີຕ ແຜນກວິຊາການໄທ ບັນທຶກວິທາລັກຮູ່ ຈຸ່າລົງກຮຽມມາວິທາ-

ລັກຮູ່, 2518.
ນິຍະຄາ ສາວິກູ້ທີ. "ປົງຄູ່ມານຫານັ້ນທີຕ ປະວິຄວາມເປັນມາແລະຄວາມສຳຄັນທີ່ມີຕອວຮັກຮຽມ

ໄທ." ວິທານິພන໌ບປົງຄູ່ມານຫານັ້ນທີຕ ແຜນກວິຊາການໄທ ບັນທຶກວິທາລັກຮູ່

ຈຸ່າລົງກຮຽມມາວິທາລັກຮູ່, 2524.
ຮັດນາ ນກຣສີ. "ການສຶກສາເຖິງວິເຄາະທີ່ຫຼຸດທີ່ກຳນົດ." ວິທານິພන໌ບປົງຄູ່ມານຫານັ້ນ-

ທີຕ ແຜນກວິຊາການໄທ ບັນທຶກວິທາລັກຮູ່ ຈຸ່າລົງກຮຽມມາວິທາລັກຮູ່,

2525.

ภาคผนวก ๑๐

ประวัติพระอุคุณปิฎก บูแตง

พระอุคุณปิฎก เบรียญ 9 ปี โภคชิงพระธรรมเมฆาจารย์ เชื่อว่าเป็นผู้แต่งสุทิกรรมชาดกในภาคใต้มีประวัติว่า ได้เป็นพระราชาภัยในสมัยรัชกาลที่ 3 ครันที่ รัชกาลที่ 4 ได้กลับไปอยู่มิลำเนาเดิม ปฏิสังขรณ์วัดสพหาราให้เป็นตามแบบรัชกาลที่ 3 ปัจจุบันคงเหลือแต่โบสถ์รูปเก่งจีนอย่างเดียว เหตุที่กลับไปพัทลุงเด็กนกว่า ขณะที่รัชกาลที่ 4 ผ่านขออยู่ พระอุคุณปิฎกคงเป็นพระราชาภัยแล้ว เป็นพระที่มีความรู้สูง มีความเห็นในสอดคล้องกับรัชกาลที่ 4 ในเรื่องการแปลบที่เป็นไทย เรื่องนิกรายสังฆธรรมบุตรพระอุคุณปิฎกที่คัดค้านอย่างรุนแรง ครันสินรัชกาลที่ 3 รัชกาลที่ 4 ได้ชื่นช่องราชสีบลันตติวงศ์ พระอุคุณปิฎกนี้ก็หวั่นราชภัยจึงได้ออกไปอยู่พัทลุงโดยไม่ขอพระบรมราชนุญาตตามประเพณีแต่ก็ยังติดต่อทางกรุงเทพฯ เช่นกัน จนกระทั่งมรณภาพที่วัดสพหารา เจ้าเมืองพัทลุงครั้งนี้คือพระยาพัทลุง (จุย) รูปเรื่องการหนีออกจากกรุงเทพฯ ของพระอุคุณปิฎกจึงไม่ได้กราบบุ总部เข้าไปในกรุงเทพฯ แล้วจัดการมาปนกิจที่กลางเมืองซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลป่าสเมียนนั้น รัชกาลที่ 4 ทรงทราบภายหลังทรงทำหน้าเจ้าเมืองพัทลุงว่าทำไม่ถูก พระราชาภัยอยู่ในหมู่มรณภาพท้องกราบบังคมทูลให้ทรงเพื่อจะไช้ทรงราชทานที่บวงทองตามประเพณีพระราชทานเพิ่งศพ

เนื้อเรื่องในสุทิกรรมชาดกตอนหนึ่งกล่าวถึงพระราชาไร์ความบุติธรรมเมืองสุทิกรรมต้องเลินทางออกจากเมือง เรื่องตอนนี้คล้ายกับการหนีออกจากกรุงเทพฯ ของพระอุคุณปิฎก เพราะระหว่างนั้นจะมีราชภัย แต่อยู่ไปไม่มีราชภัยมากลำกรายแต่อย่างใด คังนั้นความหาดหวั่นของพระอุคุณปิฎกจึงเป็นความหาดหวั่นที่ปกติของเของ ด้วยเหตุนี้ในตอนตนของสุทิกรรมชาดกจึงแต่งยอดพระเกี้ยรติรัชกาลที่ 4 ในบทไห้วค្បว่า "ยอดเกี้ยรติ จำนำงคดงเจตน์ นอบນบบทุ่ด พระจอมคงกูร ยิ่งมนูษย์อสูร ทัวไครโลงมนุน โสมนัสศรัทธา" การที่แต่งยกย่องรัชกาลที่ 4 เพราเววพระองค์ไม่ทรงกลั้น แกล้งหานเมื่อพระองค์ชื่นกรองราชย์

หนังสือประวัติของพระเบรียญ 9 ปี โภคชิง 2524 และการศึกษาพระปริยติธรรมบาลี รัตนโกสินทร์ ได้รวมรวมไว้ว่า

สมัยรัชกาลที่ ๒, ๑.พระอุคุมปีฎก นามเดิมสอน นาหมาดya พุทธสโกร เป็นครูจังหวัดพัทลุง ได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ที่วัดแหงสุราษฎร์ ปัจจุบันเรื่อวัดแหงสระนาราม เช่นมางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เคยเป็นเจ้าอาวาสวัดแหงสุรัตนาราม รูปที่ ๕ เป็นเบรี่ยญ ๙ ประโภค พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยุธยา รัชกาลที่ ๓, ทรงยกและคุณเคยเป็นอย่างดีตั้งแต่ครั้งยังดำรงพระราชนิสัยเป็นสมเด็จเจ้าฟ้ากรมหมื่นเจนภูบดินทร์ ภายหลังถ้าออกจากตำแหน่งเจ้าอาวาสกลับภูมิถิ่นเดิม¹

ในหนังสือเดิมเดียวกันนี้ได้ประคิว่า เมื่อรัชกาลที่ ๔ จึ่นกรองราชย์ ถึงวันเฉลิมพระชนมพรรษาได้โปรดเกล้าฯ จัดงานขึ้น มีรับส่งให้สืบหาพระอุคุมปีฎก ครั้นทรงทราบว่าจำพรรษาอยู่ที่วัดสุนทรฯ จังหวัดพัทลุง จึงรับส่งให้ในมตเขากrüng เทพฯ ในพระราชพิธีพระอุคุมปีฎกนั้นปลายแตร ครั้นรัชกาลที่ ๔ พระเคนจุบัจจิย์ทรงพระอุคุมปีฎกทรงทักษิณความคุณเคยและรับสั่งว่า มาไกล นานีจะได้พบกัน ขอจงให้พรโดยให้สืบใจที่เดิม พระอุคุมปีฎกจึงตั้งพัคยกิจน์ถวายพระควยปฏิภาณ โวหารเป็นค่านาถีว่า "อติเรกวาสุสสติ ชีว อติเรกวาสุสสติ ชีว อติเรกวาสุสสติ ชีว ชีชาญโภโนทุ อโโรโค โนทุ ชีชาญโภโนทุ อโโรโค โนทุ สุชิโต โนทุ ประมิณุหมหาราชา สิหิ กิจุ่ง ดิทุกิกนุ่ม สิหุกิลากो หอย นิจุ่ง ประมิณุหมหาราชารสุสุ ภาตุ สพพหา ขอถวายพระพร" เพราะพระอุคุมปีฎกถวายพระพรแบบกลอนสกัดจึงว่า "ช่าวรคแรกถึงสามครั้ง วรรคที่มา ๒ ครั้ง แล้วจึงต่อไปโดยไม่ขาดกันเลย" รัชกาลที่ ๔ ทรงพอพระทัยมาก จึงรับส่งให้เป็นธรรมเนียมพระสังฆถวายพระพรพระมหาชนกหริย์ในราชพิธีทั้งปวงสืบมาจนทุกวันนี้ แม้คำที่พระอุคุมปีฎกว่าช้า ๓ หนึ่งยังคงเดิม รัชกาลที่ ๔ ทรงเพิ่มคำว่า ตุ ต้อห้าย ชีว เป็น ชีวตุ ชีงไชอญในปัจจุบัน

การได้เบรี่ยญ ๙ ประโภคของพระอุคุมปีฎกตอนข้างแบล็คคือสมัยนั้นๆ ที่จะเข้าสอบเบรี่ยญนอกจากจะมีความรู้ความสามารถแล้ว คณะกรรมการจะต้องปรางว่าสุวิยางมหรือไม่ด้วยและต้องเป็นญูบินสัยใจดอดี มหาสอน(พระอุคุมปีฎก)รูปทรงเตี้ยและเล็ก

¹ วิจิตร สัมบัติบริบูรณ์. ประวัติของพระเบรี่ยญ ๙ ประโภค ๒๕๒๔ และการศึกษาพระปริยัติธรรม-บารี รัตนโกสินทร์, กรุงเทพมหานคร, ๒๕๒๔.

จึงหาโอกาสสอบไม่ได้แม้จะสนใจศึกษา จึงกราบ叩ะกรรมาการประชุมสอบน้ำหน้า สอนจะช่วยคุณนำ ซึ่งนำเข้าถวายคณะกรรมการ เป็นประจำ วันหนึ่งคณะกรรมการ กำลังค่าเบินการสอบพะภิกขุญปหนึ่ง พะกรรมการรูปหนึ่งออกไปทำธุระในห้องน้ำ ได้ยินมหาสอนพูดว่า "ประโภคนี้แปลไม่ได้ก็แปลแล้ว" พะกรรมการรูปนั้นจึงถามว่า แคร์มหาสอนแปลได้หรือ มหาสอนตอบว่าถึงแปลได้ก็ไม่มีผู้บังรอง พะกรรมการรูปนั้นเลยบอกวารับรองให้เองแล้วส่งมหาสอนเข้าสอบและได้เบรียญ 9 ประโภค ทํา นาเรื่องรูปปรางไม่ลงในการสอบเบรียญจึงไม่ค่อยยึดถือกันนัก

หนังสือประวัติย่อพระเบรียญ 9 ประโภคให้รวมไว้ว่า ในสมัยรัชกาลที่ 2 มีพระภิกขุสอบเบรียญ 9 ประโภคได้เพียงรูปเดียวคือพระอุดมปิฎก แล้วคงว่าพระอุดมปิฎกเป็นพระภิกขุที่มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาและภาษาบาลีอย่างคุ้ยชึ้งสอดคล้องกับความเห็นของพระธรรมเมฆอาจารย์ เจ้าอาวาสวัดคุณภานุ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง หลักฐานอีกอย่างหนึ่งคือพระธรรมเมฆอาจารย์กล่าวไว้ว่าคือท่านได้พิมพ์กันนายเงินอยู่ที่บ้านคุณ หลังรัชวิหารเบิก ทำบลจำปា นายเงินเจ้าว่า นายเงินเป็นบุลลีบเชื้อสายมาจากพระอุดมปิฎก เคิมเกิดที่บ้านสนธรา เมื่อเด็กๆได้อ่านหนังสือสุทิ�ิกรรมชาดกที่วัดสนธรา บูรุษเหล่าฯ เป็นหนังสือที่พระอุดมปิฎกแต่งเอาไว้ นอกจากนี้ท่านได้สอนภาษาบาลีอธิการ เมฆ เกสโโร เจ้าอาวาสวัดนิโคธาราม เจ้าอาวาสท่านนี้บอกว่าพระอาจารย์ของท่านคือพระอาจารย์แนน วัดคุณมะพร้าว ทำบล คำมະพรา อำเภอคุณหาสวรรค์ บอกว่า หนังสือสุทิ�ิกรรมชาดกบูรุษแต่งคือเจ้าอาวาสวัดสนธรา

ประวัติพระอุดมปิฎกรวมจาก หนังสือสุทิ�ิกรรมชาดก ฉบับพัทลุง พิมพ์ พ.ศ.2506 และ หนังสือ ประวัติย่อพระเบรียญ 9 ประโภค และการศึกษาพระประปิฎิ ธรรมบาลี รัตนโกสินทร์ 2524.

ภาคผนวก ๒.

ถ่ายเอกสารทั้งฉบับสบุคของชาว

1. สุทธิกรรณชาติก ฉมันนางແคง ຈາວສູກຣ
2. สุทธิกรรณชาติก ວິນຍະໜ້າຍ ຫຼຸງສູງຮຣນ
3. สุทธิกรรณชาติก ວິນຍະໜ້າຍແຄລາ ໄກຣນຣາ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

សំគាល់ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹងពេលការ ។ ឥឡូវនេះជាបានពិនិត្យ ពាក្យការណ៍
និងអាមេរិក ដែលត្រូវបាន ពេញចិត្តភាព ពីរាជរាជ និងរាជការរបស់
ខ្លួន ដើម្បី ក្រោមការពិនិត្យ ពីរាជរាជ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹង
ពីក្រុមរាជ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹងពេលការ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹង
ពីក្រុមរាជ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹងពេលការ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹង
ពីក្រុមរាជ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹងពេលការ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹង
ពីក្រុមរាជ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹងពេលការ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹង
ពីក្រុមរាជ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹងពេលការ និងរាជការ ។ ពីក្រុមរាជ ឱ្យដឹង

ประวัติย่อ
เขียน

ผู้เขียนชื่อ นายสีบพงศ์ ธรรมชาติ เกิดวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2495 บ้านเลขที่ 19 หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จบปริญญาตรี ศึกษาด้านมัธยม (กศ.บ.) จาก มหาวิทยาลัยกรี-นครินทร์ วิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชา วิชาเอกภาษาไทย เมื่อ พ.ศ.2519 และเข้าศึกษาระดับปริญญาโท วิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2523 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 โรงเรียนปากพนัง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย